

آزمون ۱۵ از ۵

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم - مرحله دوم (۱۳۹۹/۰۸/۲۳)

ادبیات و علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی

۱. گزینه ۴ درست است.
سودایی: عاشق، شیفته، شیدا // سودا: اندیشه، هوس، عشق، خیال، دیوانگی، اشتیاق
جفا: بی‌وفایی، ستم ← جافی: بی‌وفا و ستمکار / فلق: فجر، پگاه، سپیده صبح ← شفق: شامگاه، سرخی آسمان هنگام غروب
۲. گزینه ۱ درست است.
«به‌جای» در بیت گزینه اول برابر با «درعوض» است و در سه بیت دیگر هم معنی «درحق».
۳. گزینه ۴ درست است.
معجز: روسری، سرپوش (مَجْمَر: آتشدان)، مزید: فراوانی، زیادی (زیاد: فراوان)، مَسْلَک: روش، راه و طریق
ستور: چارپا (ستوران: چارپایان)
۴. گزینه ۳ درست است.
املائی «ذوالجلال»، «مُطاع» و «ثواب» در سه گزینه دیگر نادرست است. (کارِ صواب ≠ ثوابِ کار)
غازی: غزوکننده، جنگ‌جو
۵. گزینه ۲ درست است.
غرض: خواسته و هدف // قدم گذاردن: قدم نهادن // منسوب: نسبت داده شده به صفت و حالتی
۶. گزینه ۲ درست است.
گزینه ۱: «سنایی» گر سنا دارد: اگر "سنایی" صاحب بینش و روشنایی بصر است.
گزینه ۲: حلیه طاووس: زیور و پیرایه طاووس / بال غُرَاب: بال کلاغ
گزینه ۳: عیش و آلم: خوشی و رنج
گزینه ۴: هیچ غلطی وجود ندارد.
۷. گزینه ۳ درست است.
«مست و هشیار» بانو پروین اعتصامی در قالب «قطعه»، با شیوه بیان «طنز» و در زمره ادبیات تعلیمی است.
۸. گزینه ۳ درست است.
شیوه بیان دو نوع است: «۱- جد ۲- طنز» که این متن طنزآمیز است و کنایه‌های فراوانی در آن دیده می‌شود با مفهوم انجام عملی طاقت‌فرسا و غیرممکن.
۹. گزینه ۲ درست است.
در نیستی: نیستی و عدم به خانه‌ای تشبیه شده‌است و «در» از اجزا و لوازم خانه است. «چشم حقارت» اضافه اقترانی است.
«شرط آدمیت» و «آفتاب فلک» اضافات غیرادبی و تعلقی هستند.
۱۰. گزینه ۱ درست است.
گزینه ۱: می‌گوید کج بودن سایه سرو بر زمینی شیب‌دار دلیل بر کج بودن خود سرو نیست: سخن منطقی است و حسن تعلیل وجود ندارد.
گزینه ۲: برای حرکت شاخ و برگ درختان علت شاعرانه آمده‌است: حسن تعلیل است.
گزینه ۳: برای تشبیه قطره‌های مذاب شمع و جاری شدن آنها علت شاعرانه آمده‌است: حسن تعلیل است.
گزینه ۴: برای دیده‌نشدن خورشید در شب‌ها، علت شاعرانه آمده‌است: حسن تعلیل است.
۱۱. گزینه ۱ درست است.
با توجه به دریافت کلی از متن، مشخص می‌شود که این بیت‌ها در وصف بهار و حال و هوای عاشقان در فصل شکوفایی طبیعت سروده شده‌اند.
گزینه ۱: «نوبهار» در معنای واقعی خود آمده‌است.
گزینه ۲: آبستن‌بودن چمن و خندان‌بودن باغ، دو مورد تشخیص و استعاره نوع دوم (مکنیه) است.

- گزینه ۳: «چمن» مجاز از باغ و بوستان است. (با رابطه و علاقه «جزء به جای کل»)
- گزینه ۴: «کجا» در یک جمله و در یک نقش تکرار شده است، پس هم نقش تکرار است هم آرایه تکرار.
- توجه: آرایه تکرار فقط زمانی نقش تکرار هم به حساب می آید که واژه مورد نظر در یک جمله و در یک نقش عیناً تکرار شود.
۱۲. گزینه ۴ درست است.
- گزینه ۱: اگر از شوره، سنبل برخیزد یا از سر که، می [برخیزد] یا از سراب، ماهی [برخیزد] از جنس تو هم غیرت برخیزد: ۲ بار فعل حذف شده است.
- گزینه ۲: نور یزدان هر کجا [باشد] ما سر تا به پا چشم هستیم و حرف ایمان هر مکان [باشد] ما سر تا به پا گوش هستیم: ۲ بار فعل حذف شده است.
- گزینه ۳: به دوستی [قسم یادمی کنم] که اگر زهر هم باشد، از دست تو چنان به ذوق ارادت خورم که حلوا را [می خورم]: ۲ بار فعل حذف شده است.
- گزینه ۴: رفت از بر من گرچه رهش را با مژه رُفتم. ره رفتن او را بنگر و ره رُفتن ما را [بنگر]: ۱ بار فعل حذف شده است.
۱۳. گزینه ۴ درست است.
- «مُشک - مِشک» هر دو به یک معنا هستند (ماده ای خوش بو در نافه آهوی ختا). «مُسْتَمِنْد - مُسْتَمِنْد» به یک معنا هستند.
- «روزگاران - روزگاران» هر دو به یک معنا هستند.
۱۴. گزینه ۲ درست است.
- «ک» در واژه هایی مانند «چشمک، پشتک، بادبادک» فقط اسم جدید می سازد اما در واژه هایی مانند «زاغک، روبهک، دستک، انگشتک، دَرَمک، دَمک» مفهوم کوچکی، کمی و کم ارزشی را می رساند.
۱۵. گزینه ۳ درست است.
- الف) اطفال شاخ را بر سر = بر سر اطفال شاخ: ۲ ترکیب اضافی
- قدوم موسم ربیع: ۲ ترکیب اضافی
- کلاه شکوفه: ۱ ترکیب اضافی ← مجموعاً ۵ ترکیب اضافی
- ب) دست دعا: ۱ ترکیب اضافی («ت» در «فرشته ات» مفعول است نه مضاف الیه).
- پ) پیام آشنایی: ۱ ترکیب اضافی («صبحگاهی» صفت است).
۱۶. گزینه ۳ درست است.
- تا چشم بشر نبیند روی آت را...
- مفعول مضاف الیه
- تو آن مثنی تو ای دماوند (فعل جمله، دوم شخص مفرد است، بنابراین «تو» نهاد است).
- نهاد تکرار منادا
- به جانت سوگند می خورم.
- مفعول
۱۷. گزینه ۲ درست است.
- معنای بیت دوم: ای یار بر من عیب مگیر که نامه ای برایت نمی نویسم، نمی خواهم از راز عشق میان من و تو حتی قلم آگاه شود زیرا محرم راز عاشق فقط معشوق است و بس.
۱۸. گزینه ۱ درست است.
- بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۱» در این مفهوم مشترک هستند که رونق و آبروی جهان از خون شهیدان است.
۱۹. گزینه ۳ درست است.
- مفهوم مشترک در بیت های «آ» و «ج»: کشور آنچنان با عدل و دادگری اداره می شود که گرگ ها هم از گرگی و درندگی دست کشیده اند و در کنار چوپانان به نگهبانی از رمه گوسفندان مشغولند!
- مفهوم مشترک بیت های «ب»، «د» و «ه»: کشور به دست ستمگران و اهریمن صفتان اداره می شود.

۲۰. گزینه ۴ درست است.

مضمون مشترک در گزینه ۱: ثابت قدم بودن و پایداری بر مسلک و مرام

مضمون مشترک در گزینه ۲: مناعت و برتری ناشی از قناعت

مضمون مشترک در گزینه ۳: جان دادن در راه دفاع از میهن

۲۱. گزینه ۲ درست است.

مفهوم مشترک متن حکایت و گزینه‌های ۱، ۳ و ۴: اهمیت عدالت در حکمرانی و امنیت حاصل از برقراری عدالت در جامعه.

بیت گزینه دوم بر اهمیت همت و اقبال و خوشبختی تأکید دارد.

۲۲. گزینه ۳ درست است.

بیت سوم بر خاموشی و سکوت تأکید دارد اما پیام سه بیت دیگر این است که از عارفِ واصل سخنی شنیده نخواهد شد.

۲۳. گزینه ۲ درست است.

در گزینه دوم «همت» در معنی «تصمیم و عزم راسخ» آمده است اما در سه گزینه دیگر اصطلاحی عرفانی است در معنی

«نفوذ معنوی مراد در مرید و طلب تعالی برای مرید نزد پروردگار».

۲۴. گزینه ۴ درست است.

مفهوم مشترک در سه بیت ۱، ۲ و ۳: ایمن بودن مردان خدا از خطرات و آفات دنیای مادی

۲۵. گزینه ۱ درست است.

مفهوم «انفعال و ستم‌پذیری را کنار نهادن و در برابر ظلم و بیداد قد علم کردن»، در همه سروده‌ها جز بیت گزینه «۱» دیده

می‌شود.

عربی، زبان قرآن

۲۶. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «پیکارکنندگانی» گزینه ۲: «در راه» گزینه ۳: «افرادی که به صورت متحد برایش» - «ساختمان» نادرست هستند.

۲۷. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «هم» اضافه است. گزینه ۲: «عذر نادان پیش خدا پذیرفتنی نیست» با ساختار عربی تناسب ندارد.

گزینه ۳: «آموختنش - هم» نادرست هستند.

۲۸. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «سیاه» گزینه ۳: «می‌دیدند» - «و» - «می‌شد» گزینه ۴: «ابر سیاه» نادرست هستند.

۲۹. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مردم را» - «راضی کنند» - «هدف» گزینه ۲: «هدف» گزینه ۳: «مردم را» - «راضی کنید» نادرست هستند.

۳۰. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بدون شک» - «استخوانی» - «دارند» گزینه ۳: «افراد نادان تنها کسانی هستند» گزینه ۴: «تنها افراد نادان» -

«طلاها» نادرست هستند.

۳۱. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دشمن» - «در تلاشند» - «اجازه موفقیت ندادند» گزینه ۲: «دشمنان مزدور» گزینه ۳: «دشمن»

۳۲. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «اقیانوس اطلسی» - «هندوراس» گزینه ۲: «ماهیان» - «دورتر» - «می‌برد» - «باور می‌کنی» گزینه ۳: «باور می‌کنی» - «دورتر»

۳۳. گزینه ۳ درست است.

«نامه نگاری می‌کردند» (ص: نامه نگاری کردند)

۳۴. گزینه ۱ درست است.

«ابر» (ص: ابری)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «الْمُنْشَرَّة» گزینه ۳: «يَجْمَعُ الْقَوْم» - «الْمُنْشَرَّة» گزینه ۴: «اجتمع» نادرست هستند.

ترجمه متن:

قطعاً خواندن (کتاب) از مهم‌ترین پایه‌های ساختن شخصیت انسان است و مسئولیت پررنگ‌تر در نشر فرهنگ کتاب‌خوانی اول از همه بر عهده‌ی خانواده است. همانان که باید در جانهای فرزندان، علاقه به واری کتابها و زیورکردن اوراق آن را بکارند همانطور که باید بین آنچه که بخواند و آنچه که دوری کند را تشخیص بدهد. پس همه‌ی کتابها ارزش خواندن ندارند زیرا بعضی از آنها همراه کننده و بی‌فایده‌اند. برای همین باید شناخت و آگاهی را در فکرهای مردم کاشت تا بدانند چگونه از هر چیزی بهترینش را برگزینند. مهارت خواندن این روزها فقط منحصر به کتاب نیست بلکه در فضاهای مجازی (اینترنت) هم هست. جوامع کتاب‌خوان از این جهت متمایز هستند که با فرهنگ و آگاه هستند و می‌دانند چگونه با کلمه بر گلوله پیروز میدان شوند و چگونه افراد آن سخنانشان را برای مبارزه با جهل انتخاب کنند پس کتاب‌خوانی آنها را به تعادل و میانه‌روی و دوری از هرگونه افراط و تعصب سوق می‌دهند. در نتیجه باید شعار ما این باشد: با خواندن به مراتب بالا می‌رسیم.

۳۶. گزینه ۳ درست است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها: گزینه‌ی صحیح را انتخاب کن:

(۱) هیچ پایه‌ای در ساختن شخصیت انسان مهمتر از خواندن نیست.

(۲) مسئولیت نشر فرهنگ خواندن برعهده‌ی مدرسه و مؤسسات آموزشی است.

(۳) بعضی از کتابها همراه کننده است خواندنش برای ما شایسته نیست.

(۴) خواندن کتاب در زمان ما به معنی فضای مجازی است.

۳۷. گزینه ۴ درست است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها: گزینه‌ی خطا را انتخاب کن :

(۱) جامعه‌ی پیشرفته جامعه‌ای است که فرزندان را به ورق‌زدن کتابها تشویق می‌کند.

(۲) خوب استفاده کردن از فن‌آوری و تکنولوژی، انتخاب جنبه‌ی مفید آن است.

(۳) ایجاد آگاهی در عقل‌های افراد جامعه به جلوگیری از افراط و تعصب می‌انجامد.

(۴) افزونی قیمت لباس و کفش بر کتاب، دلیلی بر فرهنگ و فرهیختگی جامعه است.

۳۸. گزینه ۱ درست است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها: جمله‌ای را انتخاب کن که بر اساس متن درست نباشد:

(۱) خواندن در هر حال و در مورد هر کتابی امری ستایش شده و مطلوب است.

(۲) پیروزی کلمه بر گلوله از نتایج فرهیختگی و بصیرت جامعه است.

(۳) جامعه با توجه و گرایش افرادش در پیشروی و مبارزه با جهل، پیشرفت می‌کند.

(۴) خانواده درجه‌ای بالاتر در علاقه‌مند کردن فرزندان به کتابخوانی دارد.

۳۹. گزینه ۳ درست است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها: کدام جمله برای اهمیت خواندن و کتاب مناسب نیست؟

- (۱) من آنم که دوستان را با کتابها عوض کردم / برای خود باوفایی غیر از کتاب نیافتم
- (۲) بالارش‌ترین مکان در دنیا زین اسب تیزپا است / و بهترین هم‌نشین در زمانه کتاب است
- (۳) شعر به فارسی
- (۴) شعر به فارسی
۴۰. گزینه ۴ درست است.
ردّ سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «للمخاطب» گزینه ۲: «مزید ثلاثی بزيادة حرف واحد» گزینه ۳: «مبني» نادرست هستند.
۴۱. گزینه ۳ درست است.
ردّ سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «متعدّد» گزینه ۲: «جملة اسمیّة» ۴: «فاعله محذوف» نادرست هستند.
۴۲. گزینه ۲ درست است.
ردّ سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «مضاف» گزینه ۳: «اسم مفعول من مجرد ثلاثی» - «مبني» گزینه ۴: «من مجرد ثلاثی» - «معرفة» نادرست هستند.
۴۳. گزینه ۱ درست است.
«لا تَمَيُّوْا» (ص: «لَا تُمَيِّتُوا») - «كَثَرَة» («كَثَرَة»)
۴۴. گزینه ۴ درست است.
ردّ سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «قول و فعل» گزینه ۲: «موتی و أحياء» گزینه ۳: «متردّد و عازم» و «المشتري و البائع» متضاد هستند.
۴۵. گزینه ۱ درست است.
ردّ سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۲: «تصدّق + أسماكاً + تتساقط» گزینه ۳: «أَلَا نَعْبُدُ . لَا نُشْرِكُ» گزینه ۴: «لَعَلَّ + تَعْقِلُونَ» مضارع التزامی ترجمه می‌شوند.
۴۶. گزینه ۱ درست است.
ردّ سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۲: «يَخْرُجُ» گزینه ۳: «لَا يَنْقُطِعُ» گزینه ۴: «يَنْتَبِه» فعل لازم هستند که مفعول نمی‌گیرند.
۴۷. گزینه ۳ درست است.
«حروف مشبّهة بالفعل بر سر جمله فعلیّه نمی‌آیند.»
۴۸. گزینه ۴ درست است.
ردّ سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «النَّاهِيَة» (ص: «النَّافِيَة») گزینه ۲: «النَّافِيَة» (ص: «النَّافِيَة لِلْجِنْس») گزینه ۳: «النَّافِيَة» (ص: «النَّاهِيَة»)
۴۹. گزینه ۲ درست است.
ردّ سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «ليت» برای امری غیر ممکن آمده. گزینه ۳: «لكن» برای رفع ابهام و تکمیل پیام جمله قبلش آمده. گزینه ۴: «إن» برای تأکید جمله بعدش آمده.
۵۰. گزینه ۳ درست است.
«دقت شود فقط «لا نفی» جنس نفی مطلق و کامل می‌کند.»

دین و زندگی

۵۱. گزینه ۱ درست است.
صفحه ۸ سال دوازدهم - ابطال تسلسل علل، زمانی مطرح می‌شود که می‌پرسند چرا موجودات این جهان باید به آفریننده نیاز داشته باشد اما خود آفریننده به خالق نیاز نداشته باشد.
۵۲. گزینه ۲ درست است.
صفحه ۱۴ و ۱۳ سال دوازدهم - بیت: به بینندگان آفریننده را / نبینی مرنجان دو بیننده را - با آیه شریفه ﴿لَا تَدْرِكُ الْبَصَارُ وَ هُوَ يَدْرِكُ الْبَصَارَ﴾ یعنی چشم‌ها او را در نمی‌یابند و اوست که دیدگان را در می‌یابد و او لطیف و آگاه است مطابقت دارد.
۵۳. گزینه ۳ درست است.
بیت «دلی که معرفت نور و صفا دید...» با حدیث علوی «ما رأیت شیئاً الا رأیت الله...» مطابقت دارد.
۵۴. گزینه ۴ درست است.
صفحه ۴۳ سال دوازدهم - چکیده اهداف پیامبر اکرم (ص) در دوران رسالتشان این عبارت قرآنی است که بگو همانا فقط یک موعظه برای شما دارم و آن اینکه برای خدا قیام کنید دو به دو و یا به تنهایی (قیام خالصانه برای خدا)
۵۵. گزینه ۳ درست است.
سال دوازدهم صفحه ۴۶ - حضرت یوسف (ع) در برابر تهدید زلیخا که می‌گفت اگر آنچه را به او دستور می‌دهم انجام ندهد حتماً زندانی خواهد شد و از خوارشدگان خواهد بود می‌فرماید: ﴿قال رب السجن احب الی...﴾ پروردگارا زندان برای من از آنچه مرا به سوی آن می‌خوانند محبوب‌تر است.
۵۶. گزینه ۲ درست است.
سال دوازدهم صفحه ۴۹ و ۴۸ - نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان نیازمند روی آوردن به پیشگاه خداوند و پذیرش خالصانه فرمان‌های اوست و شیطان خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را ندارد.
۵۷. گزینه ۱ درست است.
سال دهم ص ۷۴ - حضور در پیشگاه خداوند درباره موضوع زنده شدن همه انسان‌ها می‌باشد و اینکه اعمال و رفتار و نیت انسان‌ها آشکار می‌شود درباره کنار رفتن پرده‌ها از حقایق عالم است.
۵۸. گزینه ۴ درست است.
سال دهم - صفحه ۷۵ - بدکاران در روز قیامت سوگند دروغ می‌خورند تا شاید خود را از مهلکه نجات دهند. در این حال خداوند بر دهان آنها مهر خاموشی می‌زند و اعضا و جوارح آنها به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می‌کنند و علیه صاحب خود شهادت می‌دهند.
۵۹. گزینه ۳ درست است.
صفحه ۷۴ و ۷۳ - سال دهم - عبارات الف و ب و د شکل درستش به این صورت است:
الف) اینکه دریاها با آن همه وسعت و عظمت به هم متصل می‌شوند آخرین قسمت مرحله اول قیامت است.
ب) شهادت اعضای بدن انسان‌ها بعد از دادن نامه اعمال است.
د) در مرحله اول قیامت همه اهل آسمان‌ها و زمین جز آنها که خداوند خواسته است می‌میرند.
۶۰. گزینه ۲ درست است.
سال دوازدهم صفحه ۲۳ و ۲۰ - اگر عقیده به توانایی پیامبر اکرم و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان را از خود آنها بدانیم (شرک در ربوبیت) با آیه ﴿قل اغیر الله ابغی رباً...﴾ بگو آیا جز خدا پروردگاری را بطلبم در حالی که او پروردگار همه چیز است در تضاد قرار می‌گیرد.
۶۱. گزینه ۱ درست است.
سال دوازدهم صفحه ۲۱ - اینکه انسان بتواند به طور مستقل در امور جهان نقش داشته باشد انحراف از توحید در ربوبیت است و مالکیت انسان در صورتی قبول است که در طول مالکیت خدا باشد.

۶۲. گزینه ۲ درست است.

سال دوازدهم ص ۲۰ و ۱۹ - توحید در ولایت علت توحید در ربوبیت (تدبیر و پرورش) است و حق تغییر و تصرف که توحید در ولایت ناشی از توحید در مالکیت است.
و موضوع هدایت امور توحید در ربوبیت است که ناشی از توحید در ولایت است.

۶۳. گزینه ۳ درست است.

سال دوازدهم صفحه ۳۳ و ۳۴ - قرآن می‌فرماید: ﴿أَرَأَيْتَ مِنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ﴾ آیا دیدی کسی را که هوای نفس خود را معبود گرفت؟ (پذیرش بت درون یا هوای نفس) در این صورت انسان درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار پیدا می‌کند.

۶۴. گزینه ۴ درست است.

سال دوازدهم صفحه ۳۵ و ۳۲ - براساس حکمت بودن حوادث عالم - توحید عملی بعد فردی
دوری از تفرقه و تضاد - توحید عملی بعد اجتماعی
حمایت از محرومان و مستضعفان - توحید عملی بعد اجتماعی

۶۵. گزینه ۱ درست است.

سال دوازدهم صفحه ۱۰ و ۳۲ - افزایش خودشناسی موجب افزایش درک بیشتر فقر و نیاز ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾ می‌شود و در نتیجه موجب افزایش بندگی ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ﴾ می‌شود.

۶۶. گزینه ۲ درست است.

سال دهم صفحه ۵۱ - سخن گفتن از معاد در حقیقت سخن گفتن از زندگی است زیرا معاد بخشی قطعی از زندگی آینده ماست و قرآن درباره کسانی که با ناباوری به معاد نگاه می‌کنند، می‌فرماید: خداست که بادهای را می‌فرستد تا ابر را انگیزند سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم و آن زمین مرده را پس از مرگش زندگی بخشیدیم. زنده شدن قیامت نیز همین گونه است.

۶۷. گزینه ۳ درست است.

سال دهم - صفحه ۵۲ - استدلال‌هایی که بر امکان معاد دلالت می‌کند. یکی از دلایلی که سبب می‌شود عده‌ای دست به انکار معاد بزنند این است که چنان واقعه بزرگ و با عظمتی را با قدرت محدود خود می‌سنجند و چون آن را امری بسیار بعید می‌یابند به انکار آن می‌پردازند حال آنکه بعید بودن چیزی برای انسان هرگز دلیل بر غیرممکن بودن آن نیست.

۶۸. گزینه ۴ درست است.

سال دهم - صفحه ۵۲ و ۵۱ - بیت: به گفت طفل جستی از... که قاعده دفع خطر احتمالی لازم است را مطرح می‌نماید با آیه شریفه ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ...﴾ مطابقت دارد.

۶۹. گزینه ۴ درست است.

سال دهم - صفحه ۶۳ - آنگاه که مرگ یکی از بدکاران فرا می‌رسد می‌گوید پروردگارا مرا بازگردانید ﴿قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ﴾ - معلول) باشد که عمل صالح انجام دهم ﴿لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا﴾ - علت)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

سال دهم - صفحه ۶۴ و ۶۳ - آیه ﴿يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ...﴾ ارتباط بین دنیا با برزخ را مطرح می‌نماید (آثار ما تقدم - اعمال) و آیه شریفه ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ...﴾ تفاوت بین دنیا با برزخ را می‌رساند که بدکاران درخواست بازگشت به دنیا را می‌کنند تا بتوانند عمل صالح انجام دهند و خداوند می‌فرماید: هرگز، این سخنی است که او می‌گوید و پیش روی آنها برزخ و فاصله‌ای است تا روزی که برانگیخته می‌شوند.

۷۱. گزینه ۱ درست است.

سال دهم - صفحه ۶۶ و ۶۴ - گفت و گوی فرشتگان با انسان درباره وجود شعور و آگاهی از موارد ویژگی‌های عالم برزخ است. و موضوع طلب مغفرت و ارتباط متوفی با خانواده درباره وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا می‌باشد.

۷۲. گزینه ۲ درست است.

سال دهم صفحه ۸۳ - اهل بهشت خدا را سپاس می‌گویند که حزن و اندوه را از آنان زدوده و از رنج و درماندگی دور کرده است.

۷۳. گزینه ۳ درست است.

سال دهم صفحه ۸۶ - پس از پایان محاکمه دوزخیان گروه گروه به سوی جهنم رانده می‌شوند و در حالی که در غل و زنجیر بسته شده‌اند در جایگاهی تنگ افکنده می‌شوند.

۷۴. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۹۱ - پیامبر اکرم (ص) می‌فرمایند: دل بهترین و مناسب‌ترین زمین برای کشت محصول آخرت است و نقش بذر سالم را گرایش به نیکی‌ها دارد.

۷۵. گزینه ۱ درست است.

سال دهم - صفحه ۸۶ - شیطان در روز قیامت می‌گوید من فقط شما را فرا خواندم و شما نیز مرا پذیرفتید مرا ملامت نکنید خود را ملامت کنید. - پاسخ قطعی خداوند به دوزخیان این است که اگر به دنیا بازگردید همان راه گذشته را پیش می‌گیرید.

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۱ درست است.

به وسیله علوم فیزیک و شیمی و زیست‌شناسی به ریزه‌کاری‌ها و استواری نظام جهان پی می‌بریم.

۵۲. گزینه ۲ درست است.

مطالعه در آفاق و انفس، بس گسترده، دلنشین، آموزنده و سازنده است.

۵۳. گزینه ۳ درست است.

هدف دستگاه تنفس، تبادل گازهای تنفسی و رساندن اکسیژن به بدن است و بیانگر شگفتی‌های آفرینش می‌باشد.

۵۴. گزینه ۴ درست است.

از بیت «آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار» مفهوم «نظامات طبیعی و حسابگری» استنباط می‌گردد.

۵۵. گزینه ۳ درست است.

«آفرینش و پیدایش موجودات، جدا از «نظم» و «تدبیر» مربوطه نیست.»

۵۶. گزینه ۲ درست است.

«امور فطری» شامل همهٔ بینش‌ها و گرایش‌های خدادادی انسان می‌شود.

۵۷. گزینه ۱ درست است.

گرایش به عدل بیانگر ویژگی «فطری» انسان است.

۵۸. گزینه ۴ درست است.

در مکتب‌های الهی، انسانیت انسان را در رابطه با خدا، تعریف می‌نمایند.

۵۹. گزینه ۳ درست است.

«هدف» مبین ایدئولوژی است.

۶۰. گزینه ۲ درست است.

اولین گام در بررسی یک مکتب ارزیابی موضع آن مکتب در برابر «خداوند» است.

۶۱. گزینه ۱ درست است.

خیر - تنها با روش «مشاهدهٔ مستقیم» نمی‌توان به وجود موجودات پی برده و هرگز چنین نیست.

۶۲. گزینه ۲ درست است.

«خودفراموشی» نتیجهٔ «خدافراموشی» است.

۶۳. گزینه ۳ درست است.
- «ایمان مذهبی» می‌تواند در تار و پود، روح انسان نفوذ نماید و قدرتی پایان‌ناپذیر ایجاد نماید.
۶۴. گزینه ۴ درست است.
- انسان به دلیل «داشتن اختیار» می‌تواند سرنوشت و شخصیت خویش را بسازد.
۶۵. گزینه ۱ درست است.
- نیازهای مربوط به بُعد حیوانی وجود انسان، مؤید حیات «جسمانی» وی می‌باشد.
۶۶. گزینه ۲ درست است.
- در مکتب‌های مادی، هر گونه تجلیل از انسان «تناقض‌گویی» را به دنبال خواهد داشت.
۶۷. گزینه ۳ درست است.
- برداشت مکتب‌های «الحادی» از انسان «کاملاً مادی» است.
۶۸. گزینه ۴ درست است.
- در جهان‌بینی مادی انسان لباس «جمادات» و «نباتات» و «جانوران» را به تن می‌کند.
۶۹. گزینه ۴ درست است.
- نگرش هر مکتب نسبت به جهان هستی «جهان‌بینی» نامیده می‌شود.
۷۰. گزینه ۴ درست است.
- «بعد الهی» انسان است که جنبه اصیل شخصیت او را تشکیل می‌دهد.
۷۱. گزینه ۱ درست است.
- شرط نجات و تکامل انسان «خودآشنایی» است.
۷۲. گزینه ۲ درست است.
- «غرایز» برای حفظ بقای «بعد طبیعی» زندگی انسان ضروری است.
۷۳. گزینه ۳ درست است.
- بیت «خفتگان را خبر از زمزمه مرغ سحر / حیوان را خبر از عالم انسانی نیست» بیانگر این است که، برخی‌ها ظاهراً انسان‌اند اما در معنا از عالم انسانی بی‌خبرند....
۷۴. گزینه ۴ درست است.
- غرایز و تمایلات حیوانی انسان، ریشه در حیات جسمانی انسان‌ها دارند.
۷۵. گزینه ۱ درست است.
- عالی‌ترین جنبه حیاتی انسان «روح» او است.

انگلیسی

۷۶. گزینه ۱ درست است.
- نقش you برای فعل invite (دعوت کردن) مفعولی است، پس نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه‌های ۳ و ۴). از سوی دیگر، با توجه به وجود فعل کمکی should جمله باید در زمان حال باشد (رد گزینه ۲). همچنین دقت کنید که برای جای خالی دوم، منطقی‌ترین پاسخ best (بهترین) می‌باشد چرا که به یک لباس از میان تمام لباس‌ها برتری می‌دهد. اما تحت شرایط خاصی که فرد تنها ۲ لباس داشته باشد می‌توان از better هم استفاده کرد.
۷۷. گزینه ۳ درست است.
- دقت کنید که فاعل اصلی این جمله reading است (نه these books) که مفرد است. پس باید فعل نیز با آن مطابقت داشته باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۴). همچنین، نقش reading برای فعل Suggest (پیشنهاد کردن) مفعولی است و نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

۷۸. گزینه ۲ درست است.

چون علی از سایر افراد روان تر انگلیسی صحبت کرده است به او کار پیشنهاد شده است. در نتیجه نیاز به صفت برتری داریم نه تساوی (رد گزینه های ۱ و ۴). از سوی دیگر، نقش he برای فعل offer (پیشنهاد کردن) مفعولی است و نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه های ۳ و ۴).

۷۹. گزینه ۲ درست است.

در صفت تساوی بین as ... as باید از شکل ساده فعل استفاده کنیم (رد گزینه های ۱ و ۴). همچنین، نقش car برای فعل steal (دزدیدن) تنها می تواند مفعولی باشد، پس نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه های ۱ و ۳).

۸۰. گزینه ۳ درست است.

ترجمه جمله: این مثال نشان می دهد چقدر مهم است تا قبل از استفاده، بررسی کنیم که ماشین به درستی کار می کند.
(۱) طبیعت، ذات (۲) احساس، عاطفه (۳) مورد، مثال (۴) احترام

۸۱. گزینه ۱ درست است.

ترجمه جمله: براساس گزارش، برخی از خانه های قدیمی بزرگ به آپارتمان های کوچک برای زوج های جوان تقسیم شده اند.
(۱) تقسیم کردن (۲) افزایش دادن، افزایش یافتن (۳) مضایقه کردن (۴) پیروی کردن، دنبال کردن

۸۲. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: محقق معروف سخاوتمندانه مقداری زمان از برنامه شلوغش را اختصاص داد تا به ما نصیحت هایی در مورد چگونگی حل مشکل بدهد.
(۱) الگو (۲) توجه (۳) کیفیت (۴) برنامه

۸۳. گزینه ۱ درست است.

ترجمه جمله: موز، آب پرتقال، و خامه به نظر یک ترکیب عجیب می آیند اما با همدیگر یک نوشیدنی خوشمزه می سازند.
(۱) ترکیب (۲) الهام (۳) آموزش (۴) حفاظت

۸۴. گزینه ۳ درست است.

ترجمه جمله: علی رغم اینکه او از هیچ کسی نام نبرد، اما همه می دانستند که دارد به چه کسی اشاره می کند.
(۱) بخشیدن، عفو کردن (۲) مکث کردن (۳) اشاره کردن (۴) نابود کردن

۸۵. گزینه ۲ درست است.

ترجمه جمله: پسر بچه وقتی که از پله ها افتاد و دستش شکست با صدای بلند از درد گریه کرد. خوشبختانه یک دکتر در اطراف بود تا مراقبت های پزشکی را ارائه دهد.
(۱) خارج از کشور (۲) با صدای بلند (۳) زنده (۴) به جای

۸۶. گزینه ۱ درست است.

ترجمه جمله: سارا توسط پدر بزرگش بزرگ شد و تقریباً تمام کودکی اش را با او گذراند اما مانند او اعتقادات عمیق مذهبی ندارد.
(۱) مذهبی (۲) معمولی (۳) داوطلبانه (۴) ملی

۸۷. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: واقعاً جالب است که بدانیم فلمینگ دارو را به طور اتفاقی وقتی که داشت بر روی چیز دیگر تحقیق می کرد کشف کرد.

(۱) با آرامش و خونسردی (۲) به طور مکرر (۳) بویژه (۴) به طور تصادفی

۸۸. گزینه ۴ درست است.

نقش ضمیر I برای فعل take (بردن) مفعولی است و نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه های ۱ و ۳). از سوی دیگر، با توجه به قید زمان last week باید از زمان گذشته ساده استفاده کنیم (رد گزینه ۲).

۸۹. گزینه ۲ درست است.

(۱) فرایند، روند (۲) دما [بدن]، تب (۳) قدرت (۴) حافظه

۹۰. گزینه ۳ درست است.

نقش ضمیر he برای فعل spare (مضایقه کردن) فاعلی است، پس نیاز به ساختار معلوم داریم (رد گزینه‌های ۱ و ۴). از سوی دیگر، با توجه به زمان جمله و شکل گذشته سایر افعال نمی‌توان از زمان حال ساده استفاده کرد (رد گزینه ۲).

۹۱. گزینه ۱ درست است.

(۱) مرتب، منظم (۲) میانگین (۳) جمع (۴) ناگهان

۹۲. گزینه ۱ درست است.

(۱) قدردانی، درک و فهم (۲) نسل، تولید (۳) درک (۴) توصیف

۹۳. گزینه ۳ درست است.

بهترین عنوان برای متن چیست؟
از مقایسه کودکان خودداری کنید.

۹۴. گزینه ۳ درست است.

کدامیک از موارد زیر معنای "golden child" را آنچنان که که در پاراگراف ۱ استفاده شده است به بهترین وجه توصیف می‌کند؟

کودکانی که به نظر می‌رسد والدینشان آنها را بیشتر دوست دارند.

۹۵. گزینه ۲ درست است.

طبق متن، اگر کودکان احساس کنند که منحصر به فرد و خاص نیستند، به احتمال زیاد -----
مضطرب و نگران می‌شوند.

۹۶. گزینه ۱ درست است.

کلمه "it" که زیر آن در پاراگراف ۳ خط کشیده شده، به چه چیزی اشاره دارد؟
اشاره کردن به نکات مثبت هر کودک

۹۷. گزینه ۳ درست است.

از متن می‌توان فهمید که -----

ما به نیازها و احساسات کسانی که به آنها احترام می‌گذاریم، اهمیت می‌دهیم.

۹۸. گزینه ۱ درست است.

کلمه "interpretations" که در پاراگراف ۲ زیر آن خط کشیده شده است، از لحاظ معنایی به ----- نزدیک‌ترین است.
meanings به معنای «معانی»

۹۹. گزینه ۱ درست است.

طبق متن، کدامیک از موارد زیر درست است؟
شما دیگران را شایسته احترام می‌دانید تا زمانی که نشان‌دهند که شایسته آن نیستند.

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

متن احتمالاً با بحثی در مورد ----- ادامه پیدا می‌کند.
روش‌های نشان دادن احترام در برخی مذاهب دیگر

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

$$\sqrt{x} = x^{\frac{1}{2}} \text{ و } x \text{ دارای توان غیر طبیعی و غیر صفر است.}$$

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{(x+3)^2}{(x-3)(x+3)} - \frac{(x-3)(x+1)}{(x-3)(x-1)} = \frac{x+3}{x-3} - \frac{x+1}{x-1} = \frac{x^2+2x-3-x^2+2x+3}{x^2-4x+3} = \frac{4x}{x^2-4x+3}$$

به شرط ۳ و ۱ و -۱ و -۳ $x \neq$ چون اعدادی هستند که مخرج اولیه را صفر می‌کنند.

۱۰۳. گزینه ۲ درست است.

$$xy - xz = x - z \Rightarrow xy - x = xz - z = z(x-1)$$

در گزینه ۱ حق ساده کردن y^2 را نداشتیم. در گزینه ۳ بعد از ساده کردن (-2) جهت نامساوی عوض می‌شود. در گزینه ۴ حق تقسیم کردن بر $x-3$ را نداریم چون $x-3=0$ است.

۱۰۴. گزینه ۲ درست است.

$$x^2 - y^2 = (x-y)(x^2 + y^2 + xy)$$

$$((x+y)^2 - xy)((x+y)^2 + xy) = (x^2 + y^2 + xy)(x^2 + y^2 + 3xy)$$

$$(x^2 + y^2)^2 - xy(x^2 + y^2) - 2x^2y^2 = (x^2 + y^2 + xy)(x^2 + y^2 - 2xy)$$

پس عامل مشترک برابر $x^2 + y^2 + xy$ است.

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

$$(x^2 - y^2)(x^2 - 2xy - 3y^2) = (x-y)(x+y)^2(x-3y)$$

$$(x^2 + y^2 + 2xy)(x^2 - 9y^2) = (x+y)^2(x-3y)(x+3y)$$

$$\text{م.ک.} = (x-y)(x-3y)(x+y)(x+3y)(x+y) = (x^2 - 4xy + 3y^2)(x^2 + 4xy + 3y^2)(x+y)$$

→

$$= ((x^2 + 3y^2)^2 - 16x^2y^2)(x+y)$$

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{1}{\sqrt{2}+1} = \frac{\sqrt{2}-1}{2-1} = \sqrt{2}-1, \frac{1}{\sqrt{2}+\sqrt{3}} = \sqrt{3}-\sqrt{2}, \frac{1}{\sqrt{3}+2} = 2-\sqrt{3}$$

$$\Rightarrow \sqrt{2}-1 + \sqrt{3}-\sqrt{2} + 2-\sqrt{3} = 2-1=1$$

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{y^2 - 5y + 6 + y^2 + 4y + 4 - 2y^2 + 8}{(y-2)^2(y+2)} = \frac{-y+18}{(y-2)^2(y+2)}$$

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

مسیر برگشت مسیر رفت

$$1 \times 2 \times (2 \times 3 + 3 \times 3) = 30$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{n^2 - n(n+1)}{(n+1)!} = \frac{-n}{(n+1)!}$$

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

رقم صد هزارگان می‌بایست ۵ یا ۷ باشد:

$$2 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 2 = 96$$

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

می‌بایست ۲ عضو از بین ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۴ انتخاب شود.

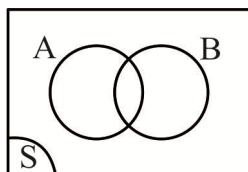
$$\binom{6}{2} = 15$$

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

چون $6^3 \times 2^2 = 3^3 \times 2^5 = 864$ پس ۳ تاس و ۲ سکه و تفاضل آنها $3 - 2 = 1$ است.

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

اگر S فضای نمونه‌ای و A و B پیشامد تصادفی شرکت در کلاس فوتبال و والیبال باشد، داریم:

$$n(S) - n(A \cap B) = 20$$

$$n(A \cup B) - n(A \cap B) = 13, n(A \cup B) = 21$$

$$\Rightarrow n(S) = 20 + (21 - 13) = 27$$

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

$$A = \{(3, 6), (5, 5), (5, 6), (6, 3), (6, 5), (6, 6), (1, 1), (1, 2), (1, 3), (2, 1), (2, 2)\}$$

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

می‌بایست تنها ناحیه $A \cap B$ را از $B \cup C$ برداریم.

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۱ درست است.

ذخایر معدنی با وجود فراوان بودن در کره زمین — به دلیل ناشناخته بودن بسیاری از این ذخایر و نیز محدود بودن دانش فنی بشر — محدود است. علاوه بر این استفاده بی‌رویه از منابع در قرن گذشته، محدودیت‌های بیشتری را برای بشر فراهم کرده است؛ بنابراین استفاده از منابع باید با حفظ و صیانت از آنها و رعایت عدالت بین نسلی همراه باشد.

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

الف) انسان به دلیل محدودیت‌هایش، نمی‌تواند همه آنچه را می‌خواهد همزمان و همیشه داشته باشد؛ در نتیجه باید انتخاب کند.

ب) تولیدکننده‌ای که از کیفیت محصول خود می‌کاهد، فروشنده‌ای که کم فروشی، و یا از بی‌اطلاعی مشتری سوء استفاده می‌کند، تخریب و برداشت بی‌رویه از جنگل و آب‌های زیرزمینی، فردی که آخرت خود را خرج دنیایش می‌کند، و ... همه برای کسب منفعت، به این انتخاب‌ها دست می‌زنند؛ اما منفعتی کم، موقتی و کوتاه مدت را با منافع زیاد، دائمی و بلندمدت جایگزین کرده‌اند؛ به عبارت دیگر «عقلانی» رفتار نکرده‌اند.

۱۱۸. گزینه ۱ درست است.

خداوند انسان‌ها را به گونه‌ای آفریده است که به حکم فطرت و سرشت خود در هر انتخابی به دنبال بیشترین منافع و کمترین هزینه و ضرر هستند؛ به عبارت دیگر در هر انتخابی منافع و هزینه‌های آن را مورد توجه قرار می‌دهیم و چنانچه منافع آن از هزینه‌ها بیشتر باشد، انتخاب می‌کنیم و در غیر این صورت از آن صرف‌نظر می‌کنیم. البته چه بسا ممکن است در تشخیص دقیق منافع و هزینه‌ها اشتباه کرده، و انتخاب نادرستی داشته باشیم، اما در مورد «روش انتخاب» (هزینه — فایده) هیچگاه اشتباه نمی‌کنیم.

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

به طور مثال با انتخاب کاشتن گندم، منافع کاشتن توت فرنگی را دیگر در آن سال نخواهد داشت. فراموش نکنید که او

نمی‌توانست همزمان هر دو را انتخاب کند و به ناچار باید از فهرست خود یکی را انتخاب می‌کرد. مقدار منافع از دست داده گزینه دوم، هزینه فرصت انتخاب گزینه اول (گندم) است. اقتصاددانان به این هزینه مهم «هزینه فرصت» می‌گویند که برخی در محاسبات هزینه — فایده لحاظ نمی‌کنند.

اگر تولیدکننده، خودش مغازه یا ابزار تولید داشته باشد و یا خودش کار کند به این عوامل تولید هزینه‌ای در ظاهر پرداخت نمی‌کند. هر چند تولیدکننده برای زمین یا تراکتور خود به ظاهر هزینه‌ای نپرداخته در واقع هزینه‌ای کرده است؛ چرا که می‌توانست آنها را به دیگری اجاره دهد و کسب درآمد کند؛ بنابراین نمی‌توان هزینه کل را بدون اینها محاسبه کرد. اقتصاددانان این هزینه غیرمستقیم را «هزینه فرصت» می‌نامند و هزینه‌های تولید را شامل هزینه‌های مستقیم و هزینه‌های فرصت می‌دانند.

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

(الف) علم اقتصاد، علم انتخاب است و رابطه بین منابع و عوامل تولید کمیاب (که موارد استفاده مختلف دارند) و نیازهای نامحدود بشر را مطالعه و بررسی می‌کند. و با ارائه بهترین انتخاب‌ها، رفتارهای فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند. این تعریف دقیقاً در برگیرنده سه نکته مهم است که عبارت است از: «نامحدود بودن نیازها» «کمیابی منابع» و «امکان مصارف متعدد منابع»

(ب) قرآن تأکید می‌کند که رفع همه مشکلات انسان (حتی مشکلات و نیازهای مادی وی) در گروی عمل به آموزه‌های الهی است.

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

از ویژگی‌های مهم اسلام این است که عبادت را صرفاً به رابطه فرد با خدا محدود نمی‌کند و به همه ارتباطات و پیوندهای افراد با یکدیگر (از جمله روابط اقتصادی) هم رنگ عبادت می‌زند. اسلام در دسترس نبودن معاش را خطری می‌داند که اعتقادات انسان را تهدید می‌کند.

۱۲۲. گزینه ۳ درست است.

کالا مفهومی اقتصادی است بنابراین اشیایی که در بازار خرید و فروش نمی‌شود، کالا به شمار نمی‌رود.

۱۲۳. گزینه ۲ درست است.

$$\text{درآمد} = 2000 \times 2\% + 3000 \times 8\% = 680000$$

$$\text{هزینه مستقیم} = 12 \times 2000000 + 5 \times 1200000 = 25200000$$

$$\text{سود اقتصادی} = 68000000 - 25200000 - 20 \times 25200000 = 37760000$$

۱۲۴. گزینه ۴ درست است.

چون قیمت ثابت است، پس منحنی عرضه افقی می‌باشد.

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

اگر شیب منحنی تقاضا کم باشد، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت زیاد است که اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا زیاد است که به آن، کالای لوکس می‌گوییم.

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

$$\text{در قیمت } P = 8/0 \text{ مقدار عرضه برابر } S = 200(0/8) - 40 \text{ و مقدار تقاضا } D = 60(0/8) + 318 \text{ و به اندازه } 150 = 120 - 270 \text{ واحد مازاد تقاضا وجود دارد که باعث افزایش قیمت تا } P = 1/5 \text{ می‌شود.}$$

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

در حالت رقابت فروش، فروشندگان خیلی زیاد و در حالت انحصار خرید، خریدار یا تقاضاکننده، منحصر به فرد هستند.

۱۲۸. گزینه ۱ درست است.

(الف) در بازار هر محصول، گاه تعداد فروشندگان و خریداران به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان به نسبت کل بازار بسیار کوچک خواهد بود و در عمل، هیچ یک از طرفین به تنهایی در شکل‌گیری قیمت تأثیرگذار و به عبارت دیگر «قیمت‌گذار» نیستند.

در این صورت بازار را به اصطلاح «بازار رقابتی» می‌نامند. بازار محصولاتی چون ماکارونی معمولاً رقابتی است.

(ب) انحصارگر، «قیمت‌گذار» است و خریداران در بازار انحصاری قیمت‌پذیرند. در کشور ما شرکت توانیر به دلیل طبیعی و

شرکت‌های خودرویی به دلایل قانونی انحصارگر در فروش کالای خود به شمار می‌روند.

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

به شرط وجود عوامل بیرونی مثل قیمت‌گذاری دولت، قیمت در بازار هر کدام از ۳ حالت قیمت تعادلی، بالاتر یا پایین‌تر از قیمت تعادلی می‌تواند باشد.

۱۳۰. گزینه ۳ درست است.

در اقتصاد اسلامی عوامل انسانی هم می‌تواند «صاحب تولید» شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود. در واقع به دلیل اهمیت انسان، دو انتخاب به وی داده شده است؛ اما صاحب سرمایه مالی یا به صورت قرض‌الحسنه در تولید مشارکت می‌کند و اجر الهی و اجتماعی می‌برد و یا به عنوان صاحبکار در سود و زیان شریک می‌شود؛ به عبارت دیگر سرمایه مالی (پول) نمی‌تواند مانند سرمایه فیزیکی (تراکتور) اجاره بگیرد؛ چرا که ربا محسوب می‌شود و ربا در اسلام حرام است.

علوم و فنون ادبی

۱۳۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

بیت‌های (پ، ت) ویژگی سبک بازگشت و تکرار شنیده‌های سبک خراسانی و عراقی است و بیت‌های (الف، ث، ج) ویژگی سبک دوره بیداری است و موضوعاتی چون وطن، مبارزه با ظلم و ستم و استبداد در آن‌ها مطرح است.

۱۳۲. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(شمس و طغری: محمدباقر میرزا خسروی)، (داستان باستان: میرزا حسن‌خان بدیع)، (ترجمه تفسیر طبری: دانشمندان آن زمان)

۱۳۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

الف) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است. حتی رساله‌های کوچکی که معمولاً آنها را در زمره آثار غیر دینی به شمار می‌آورند، مانند «یادگار زیران» رنگ دینی دارند.

ب) منظومه‌های «درخت آسوریک» و «یادگار زیران» که هر دو اصل پارتی دارند، بازمانده اشعار تعلیمی و اخلاقی‌اند. این قطعات شعری در میان اندرزه‌های منثور جای دارند.

ث) آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید؛ اما کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود «کسای مروتی» بود و سپس «ناصر خسرو» شیوه او را ادامه داد.

ج) شاعران دوره بازگشت به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی و رخوت حاکم بر ادبیات به پیروی از اسلوب کهن پرداختند و با این که در سطوح زبانی و ادبی و فکری سبک خراسانی و عراقی را مورد توجه قرار دادند اما زبان و تخیل و اندیشه در این سبک تکرار شنیده‌هاست.

۱۳۴. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

توضیحات عبارت (الف) درست است.

توضیحات عبارت (ب) درست است.

عبارت (پ): شاعران این دوره باعث نوآوری و تکامل قابل توجهی در شعر فارسی نشدند و فقط توانستند زبان شعر را از آن حالت سستی که در اواخر سبک هندی در شعر به وجود آمده بود، نجات بخشند.

عبارت (ت): شاعران این دوره (منظور قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم)، بیشتر به واقعیت بیرونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت. آوردن ترکیب‌های تازه، استعاره‌های دلپذیر، تشبیهات گوناگون و به کارگیری انواع توصیف از خصیصه‌های دیگر شعر این دوره است.

توضیحات عبارت (ث) درست است.

عبارت (ج): ایرج میرزا در به کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعار ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود. با وجود داشتن اندیشه‌های نوگرایانه در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار نگرفت.

۱۳۵. گزینه ۳ درست است.

رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره، «حماسی»، «مدحی» و «غنایی» بود.

گزینه (۱) حماسی است.

گزینه (۲) مدحی است.

گزینه (۴) غنایی است.

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

۱۳۷. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

الف) «سرگذشت حاجی بابا اصفهانی» اثر جیمز موریه / مترجم: میرزا حبیب اصفهانی

پ) در دوره ناصرالدین شاه، میرزا آقا تبریزی اولین کسی بود که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت.

ت) مجله بهار که نشریه ادبی محسوب می‌شود در سال‌های مشروطه به وسیله «میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی» (پدر پروین اعتصامی) منتشر شد.

ث) قائم مقام فراهانی با تغییر سبک نگارش تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف به سبک گلستان سعدی نوشت.

۱۳۸. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱): «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فع لن» (—U—U—UU—U—U) از اوزان ناهمسان است.

گزینه (۲): «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» (—U—U—UU—U—U) از اوزان ناهمسان است.

گزینه (۳): «فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن» (—UU—UU—UU—U—) از اوزان همسان است.

گزینه (۴): «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» (—UU—U—U—UU—) از اوزان ناهمسان است.

۱۳۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

وزن گزینه‌های (۱، ۲، ۴) «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» است. (—UU—UU—UU—) اما وزن گزینه (۳) «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» است. (—UU—UU—UU—).

یادآوری: در گزینه‌های (۱، ۲، ۴) می‌توان هجاها را به صورت «مستفعل مستفعل مستفعل مُستف» نیز تقسیم‌بندی کرد و در گزینه (۳) به صورت «مُستفعل مُستفعل مُستفعل مُس» تقسیم‌بندی کرد.

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱) «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» (—U—U—UU—U—U) از اوزان ناهمسان است که به صورت «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» نیز تقطیع می‌شود.

گزینه (۲) «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» (—UU—U—U—UU—) از اوزان ناهمسان است اما نمی‌توان آن را مانند گزینه‌های دیگر به دو شکل تقطیع نمود.

گزینه (۳) «مفعول مفاعیل مفاعیلن» (—U—U—UU—) از اوزان ناهمسان است که به صورت «مُستفعل فاعلات مُستفعل» نیز تقطیع می‌شود.

گزینه (۴) «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» (—UU—UU—UU—) از اوزان ناهمسان است که به صورت «مُستفعل مُستفعل مُس» نیز تقسیم‌بندی می‌شود.

۱۴۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه (۱) «مفاعِلن فعلاَتین مفاعِلن فعِلن» است و از اوزان ناهمسان است.
گزینه (۲) «مفتعلِن فاعِلن مفتعلِن فاعِلن» است و از اوزان همسان دو لختی (اوزان دوری) است.
گزینه (۳) «فعلاَتین مفاعِلن فعِلن» است و از اوزان ناهمسان است.
گزینه (۴) «مفعول مفاعِلن فعولن» است و از اوزان ناهمسان است.

۱۴۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه (۱) هجاهای کشیده این گزینه: «چرخ، هوش، رای» است.
گزینه (۲) هجاهای کشیده این گزینه: «دار، شنگ، داد، تاج، هاد» است.
گزینه (۳) هجاهای کشیده این گزینه: «بیش، نیست، خام، سوخ» است.
گزینه (۴) هجاهای کشیده این گزینه: «یاد، کرد، شاد، کرد» است.

۱۴۳. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه (۱) در وزن (—U—U—U—U—U—) سروده شده است که تعداد هجای کوتاه چهار تاست و تعداد هجای بلند ده تاست.
گزینه (۲) در وزن (—UU—UU—UU—UU—UU—) سروده شده است که تعداد هجای کوتاه چهار تاست و تعداد هجای بلند دوازده تاست.
گزینه (۳) در وزن (—U—U—U—U—U—U—U—U—) سروده شده است که تعداد هجای کوتاه چهار تاست و تعداد هجای بلند ده تاست.
گزینه (۴) در وزن (UU—UU—UU—UU—UU—UU—UU—UU—) سروده شده است که تعداد هجای کوتاه هشت تاست و تعداد هجای بلند هشت تاست.

۱۴۴. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

- بیت (الف) وزن بیت «مفاعِلن فاعِلن مفاعِلن فاعِلن» (—U—U—U—U—U—U—U—U—) از اوزان همسان دولختی است.
بیت (ب) وزن بیت «مُستفعلِن فاعلاَتین مُستفعلِن فاعلاَتین» (—U—U—U—U—U—U—U—U—) از اوزان همسان دولختی است.

- بیت (پ) «مفاعِلن فعلاَتین مفاعِلن فعِلن» (UU—U—U—UU—U—U—) از اوزان ناهمسان است.
بیت (ت) «فاعلاَتین فاعلاَتین فاعِلن» (—U—U—U—U—U—U—U—U—) از اوزان همسان تک لختی است.
بیت (ث) «مفعولُ فاعلاَتُ مفاعیلُ فاعِلن» (—U—U—UU—U—U—U—) از اوزان ناهمسان است که به صورت «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» نیز تقطیع می‌شود.
بیت (ج) «مفاعِلن فعلاَتین مفاعِلن فعلاَتین» (—UU—U—U—UU—U—U—) از اوزان همسان دولختی است.
بیت (چ) «مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن» (—UU—UU—UU—UU—UU—UU—) از اوزان ناهمسان است که به صورت «مُستفعلُ مُستفعلُ مُستفعلُ مفعول» نیز تقطیع می‌شود.

- بیت (ح) «مفتعلِن فاعِلن مفتعلِن فاعِلن» (—U—UU—U—UU—UU—) از اوزان همسان دولختی است.

۱۴۵. گزینه ۱ درست است.

- وزن بیت سؤال «مفاعِلن فعلاَتین مفاعِلن فعِلن» و از اوزان ناهمسان است.
وزن بیت (الف) «مفعولُ فاعلاَتُ مفاعیلُ فاعِلن» و از اوزان ناهمسان است. و به صورت «مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فعل» نیز تقطیع هجایی می‌شود.
وزن بیت (ب) «مفاعِلن فعلاَتین مفاعِلن فعلاَتین» و از اوزان همسان دولختی است.

وزن بیت (پ) «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» و از اوزان همسان دولختی است.
وزن بیت (ت) «مفعول مفاعیلن مفاعیلن» و از اوزان ناهمسان است. و به صورت «مستفعل مفاعیلن مفاعیلن» نیز تقطیع هجایی می‌شود.

وزن بیت (ث) «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» و از اوزان همسان است.
وزن بیت (ج) «فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن» و از اوزان همسان دولختی است.
وزن بیت (چ) «مفعول مفاعیلن فعولن» و از اوزان ناهمسان است. به صورت «مستفعل فاعلاتن مُستَف» نیز تقطیع هجایی می‌شود.

۱۴۶. گزینه ۱ درست است.

۱- بجهّد و بنهّد ۲- کران و میان (میان)

۱۴۷. گزینه ۳ درست است.

«روی گرداندن» کنایه از رها کردن است. مصراع دوم سروده معروفی است از سعدی که در شعر حافظ تضمین شده است.
«در بند بودن و آزاد بودن در آن واحد» متناقض‌نما است. «روی - روز» جناس اختلافی دارند.

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱: «دست، پا، سر» تناسب دارند.
گزینه ۲: «گفتن راز و رمز» و «بر سر دار رفتن» با هم تناسب دارند زیرا یادآور داستان به دار کشیده شدن "منصور حلاج" هستند، بنابراین در این بیت شبکه تناسبات براساس تلمیح شکل گرفته است.
گزینه ۳: «پا و کفش» تناسب دارند.
گزینه ۴: «دانه، مرغ، دام» تناسب دارند.

۱۴۹. گزینه ۴ درست است.

تلمیحی در بیت دیده نمی‌شود. با توجه به آمدن نام «سنایی» در بیت نخست، می‌توان حدس زد که بیت دوم تضمین عبید زاکانی از یک بیت سنایی غزنوی است. «دست در دامن داشتن» و «حلقه در گوش بودن» کنایه است. «دست - دوست» جناس دارند.

۱۵۰. گزینه ۲ درست است.

«مکر - جهل» هم وزن هستند اما در حرف آخر مشترک نیستند. «افسون - جنون» در حرف آخر (و بیشتر) مشترک هستند اما هم وزن نیستند ← سجع متوازی وجود ندارد.
مُلک به معنی «پادشاهی» با یک تلفظ و معنا تکرار شده است. "ملک و دولت نادان سلاح جنگ خداست": افتادن پادشاهی و ثروت نه دست فرد نادان، سلاحی است برای مقابله با خواسته‌های خدا.

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

بیت‌های ۱ و ۲ این پیام را دارند که عشق را نمی‌شود پنهان کرد. بیت ۳ مانند صورت سؤال بر بیان نشدنی بودن رمز و راز عشق تأکید دارد. مفهوم بیت چهارم از یاد رفتن غم هجران با رسیدن به یار جانی است.

۱۵۲. گزینه ۲ درست است.

هر دو بیت پیمودن راه عشق را حتی اگر به مقصود نرسد، ارزشمند می‌دانند.

۱۵۳. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۱: دو رخ زردفام و قامت راستم از غم عشق زرد و خمیده گشت.

نهادها

گزینه ۲: پاسِ خاطر بیچارگان بر تو است و شکر بر ما است و جزا بر خدای جهان آفرین است.

یک جمله

گزینه ۳: اگر تو فرمان حق ببری، بر زمانه چون شاهان فرمان بدهی

یک جمله

گزینه ۴: شایسته است که در طلبت رنجی به ما برسد. / وقتی عشق حرم باشد بیابان‌ها سهل است.

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

در گزینه ۱، باد صبا سخن چینی کرده است و در گزینه ۲ پریشان گوئی؛ اما در گزینه ۳، باد صبا جان‌های عاشقان را با خود به نزد یار می‌برد و نقشی مثبت میان عاشق و معشوق بازی می‌کند. در گزینه ۴ نیز باد صبا به بیهوده‌گویی متهم شده است.

۱۵۵. گزینه ۱ درست است.

بیت ۱ به بی‌بهرگی برخی انسان‌های خشک مغز و متعصب از شادمانی و هنر اشاره دارد. مفهوم سه بیت دیگر درمان‌ناپذیری درد عشق است.

زبان عربی

۱۵۶. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «نیکوترین» گزینه ۲: «با هم» - «هر کس» گزینه ۳: «با هم» - «همان» نادرست هستند.

۱۵۷. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «در آن حکمتی» گزینه ۳ و ۴: «به آن حکمت را بیاموزید» نادرست هستند.

۱۵۸. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «لأنّ» ترجمه نشده است گزینه ۳: «دشنام ندهید» گزینه ۴ «أنّ» ترجمه نشده و «دشنام خواهند داد» نادرست است.

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «باتریش را خالی می‌کند» گزینه ۳: «جهادی» - «جهادِ نفس» گزینه ۴: «آموختیم» نادرست هستند.

۱۶۰. گزینه ۲ درست است.

«هیچ ثروت بهتری» (ص: هیچ ثروتی بهتر)

۱۶۱. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «کان» گزینه ۳: «مُرافِقینی» - «کانوا» گزینه ۴: «مُرافِقی» نادرست هستند.

۱۶۲. گزینه ۳ درست است.

مطابق ترجمه «هیچ چیزی بهتر از بخشش هنگام قدرت نیست» مفهوم گزینه ۳ نادرست است.

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «متعدّد» گزینه ۲: «مرفوع بالضمّة» گزینه ۳: «ضمیر متصل» نادرست هستند.

۱۶۴. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «منصوب» گزینه ۳: «خبر» گزینه ۴: «متعدّد» نادرست هستند.

۱۶۵. گزینه ۱ درست است.

«مَسَاحَة» (ص: «مَسَاحَة») «وَأَسِيعَة» (ص: «وَأَسِيعَة»)

۱۶۶. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۱: «لیت... عرفوا» گزینه ۲: «کان... یعیشون» گزینه ۳: «أشتریتُ... یأکلها» ماضی استمراری هستند ولی در گزینه

۴: «کان تعلّم» ماضی بعید است.

۱۶۷. گزینه ۴ درست است.

«تَعَايَشُوا» (ص: «تَعَايَشُوا»)

توجه: دقت شود که ماضی و امر باب «تَفَعَّلَ» و «تَفَاعَلَ» در بعضی از صیغه‌ها مثل هم نوشته می‌شوند.

۱۶۸. گزینه ۱ درست است.

در گزینه «۱» با توجه به ترجمه فعل ماضی باب «تَفَعَّلَ» صیغه «لَلغائب» است ولی سایر گزینه‌ها با توجه به ترجمه فعل مضارع باب «تَفَعَّلَ» صیغه «لَلغائبه» هستند.

۱۶۹. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «لا» نفی جنس بر سر جار و مجرور نمی‌آید (خبر لا نفی جنس بر اسمش مقدم نمی‌شود). گزینه ۲: اسم لا نفی جنس باید نکره باشد. گزینه ۴: اسم لا نفی جنس «ال» نمی‌گیرد.

۱۷۰. گزینه ۱ درست است.

«إِنَّكَ» (ص: «أَنَّكَ») زیرا دو جمله را به هم ربط می‌دهد.

تاریخ

۱۷۱. گزینه ۳ درست است.

درس ۱ صفحه ۵

اصطلاح حکمت تاریخی توسط میرزا آقاخان کرمانی مطرح شد که با الگو گرفتن از مورخان اروپایی بود. از نگاه وی بررسی سیر حوادث و مطالعه علل و نتایجی رویدادها مورخان غربی را به قوانینی تاریخی رساند.

۱۷۲. گزینه ۱ درست است.

درس ۱ صفحه ۵

محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه اگرچه تاریخ نویسی درباری بود. با آگاهی از روش و بینش تاریخ نگاری اروپایی گام‌های بلندی در تاریخ نویسی دوره قاجار برداشت. او در یکی از آثارش به نام صدراالتواریخ، امیر کبیر را ستایش می‌کند.

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۶

سقوط اصفهان و فروپاشی حکومت صفویان موجب آشفتگی امور و بروز هرج و مرج و آشوب‌های داخلی شد. افغان‌ها به دلیل ناتوانی در تسلط بر تمام قلمرو صفوی و ناآشنایی با اصول کشورداری، نتوانستند حاکمیت مقتدری تشکیل دهند.

۱۷۴. گزینه ۴ درست است.

درس ۲ صفحه ۳۰

انقلاب صنعتی موجب تغییر مناسبات انسانی، اجتماعی و اقتصادی در اروپا و جهان شد؛ زیرا در نتیجه صنعتی شدن، کشورهای اروپایی به مواد اولیه، نیروی کار ارزان، بازار فروش محصولات، سرمایه مادی فراوان و حمایت دولت‌ها نیاز پیدا کردند.

۱۷۵. گزینه ۳ درست است.

درس ۳ صفحه ۴۲

پس از وقفه‌ای کوتاه، دور دوم جنگ‌های ایران و روسیه شروع گردید. از جمله علل شروع این دور از جنگ، یکی مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامه گلستان و ادعاهای ارضی جدید روس‌ها و دیگری فریاد کمک‌خواهی مردم مسلمان شهرها و روستاهایی بود که به واسطه معاهده گلستان تحت سلطه و ستم روس‌ها قرار گرفته بودند.

۱۷۶. گزینه ۴ درست است.

درس ۳ صفحه ۳۳

شاه تهماسب صفوی به این آبادی توجه خاصی نشان داد و به دستور او بارو و خندقی به دور آن کشیده شد. تهران برای نادرشاه اهمیت نظامی داشت و به همین سبب، او پسرش، رضاقلی میرزا، را حاکم آنجا کرد. نادر پس از بازگشت از هندوستان مجلسی از علمای مذهبی در این محل تشکیل داد. کریم خان زند نیز به تهران توجه داشت؛ او قصد داشت آنجا را پایتخت خود کند. به این ترتیب، تهران به تدریج با مجهز شدن به بناهایی با کارکردهای سیاسی، نظامی، مذهبی و اقتصادی و داشتن جمعیت کافی، در اواخر دوره زندیه ویژگی یک شهر را یافت. آقامحمدخان قاجار با انتخاب تهران به پایتختی، در این شهر تاج‌گذاری کرد و به نام خود سکه زد و بناهای حکومتی و تأسیسات دفاعی این شهر را گسترش داد.

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

درس ۶ صفحه ۵۲

تمدن میسن به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و از سال ۱۱۰ تا ۸۰۰ قبل از میلاد یونان دچار انحطاطی شد که مورخان آن را عصر تاریکی نامیده‌اند.

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

درس ۷ صفحه ۶۸

در قرون نخستین هجری مورخان مسلمان ایران مانند طبری، دینوری و... با استفاده از ترجمه‌ای که از خدای نامه‌ها به عربی شده بود، اقدام به نگارش تاریخ ایران باستان کردند. نوشته‌های این مورخان تا دویست سال پیش همچنان منبع اصلی مطالعه و شناخت تاریخ ایران باستان به حساب می‌آمد. متن اصلی خدای نامه‌ها و ترجمه عربی آنها از بین رفته و چیزی از آنها باقی نمانده است.

۱۷۹. گزینه ۳ درست است.

درس ۸ صفحه ۷۶

از آنجا که اقتصاد بین‌النهرین نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود، فرمانروایان سومری و اکدی پیایی به سرزمین‌های ایلامی لشکرکشی می‌کردند. این تاخت و تازها سرانجام سبب شد تا حاکمان کوچک ایلامی با یکدیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند.

۱۸۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۷ صفحه ۶۸

خدای نامه‌ها از مهم‌ترین نوشته‌های تاریخی دوره ساسانی به شمار می‌روند که بازگوکننده تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی هستند. محتوای خدای نامه‌ها، آمیخته با افسانه و قصه‌های کهن بوده و مطالب راجع به دوره ساسانی در آنها با واقعیات تاریخی انطباق دارد.

جغرافیا

۱۸۱. گزینه ۳ درست است.

درس ۱ صفحه ۱۴

مهم‌ترین ویژگی‌های مگالاپلیس عبارت‌اند از: تمرکز و انبوهی جمعیت شهری، تمرکز مؤسسات مالی و پولی، تمرکز صنایع دانش‌بنیان و فراوانی آمد و شد بین مادر شهرهای هم‌جوار با انواع وسایل حمل و نقل زمینی و هوایی.

۱۸۲. گزینه ۴ درست است.

درس ۱ صفحه ۱۰

منظور از شهرنشینی افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا یک ناحیه به روستاهای آن است.

۱۸۳. گزینه ۴ درست است.

درس ۱ صفحه ۱۷

با بروز تحولات صنعتی و ورود کشورها به عصر نوسازی (مدرنیزاسیون)، نفوذ شهرها و «شهرگرایی» در روستاها افزایش یافت. منظور از شهرگرایی، روندی اقتصادی – اجتماعی است که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها، ارزش‌ها و مظاهر شهری در روستاها و بین روستانشینان رواج می‌یابد.

۱۸۴. گزینه ۲ درست است.

درس ۱ صفحه ۳ و ۴

منظور از موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است. این پدیده ها و جایگاه ممکن است عوامل انسانی و طبیعی مانند روستاها و شهرهای اطراف آن، نقش سیاسی و اداری آن، آب و هوا، راه های ارتباطی دسترسی به مواد معدنی و انرژی و ناهمواری ها می باشد.

۱۸۵. گزینه ۴ درست است.

درس ۱ صفحه ۲

در کشور ایران دسترسی به آب، قلعه های دفاعی، بازارهای محلی و قرار گرفتن در تقاطع راه ها از مهم ترین عوامل شکل گیری هسته اولیه روستاها و شهرها بوده است.

۱۸۶. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۳۹

۱۸۷. گزینه ۳ درست است.

درس ۵ صفحه ۳۷

در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا کمربند کم فشار حاره ای تشکیل می شود و دارای آب و هوای گرم و مرطوب است. در اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدی به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا کمربند پر فشار حاره ای تشکیل می شود و دارای آب و هوای خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می شود.

۱۸۸. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۲

طی دوران های زمین شناسی، ناهمواری ها به وجود آمده است. ناهمواری های ایران بیشتر طی دوران های اول تا سوم زمین شناسی پدید آمده است. پیدایش نهایی آنها به اواخر دوران سوم زمین شناسی (سنوزوئیک) مربوط است. پس از آخرین تحولات در این دوران، طی دوره کوتاه تر ناهمواری های کشور ما شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر فرسایش تغییر شکل یافته اند.

۱۸۹. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۰

برخی دشت ها در هنگام چین خوردگی ها و در حد فاصل طلاقدیس ها و یا در میان ناودیس ها، ایجاد شده اند (دشت کاکان در فارس). بعضی از دشت ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده اند (دشت نهاوند). پاره ای از دشت ها حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین ها هستند (مثل ماهی دشت کرمانشاه و دشت ارژن در فارس). برخی از دشت ها از دوران های زمین شناسی بسیار قدیم بر جای مانده اند، اما در روی آنها ناهمواری های جدید بر اثر فرسایش بادی ایجاد شده است (مثل دشت لوت).

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۰

امروزه تغییرات اقلیمی که نشانه های آن را می توان تغییر در الگوی پراکندگی ریزش های جوی، بروز توفان ها و خشکسالی ها دانست، نه تنها در بسیاری از مناطق جهان بلکه در کشور ما و در مناطق پست داخلی مشغول تغییر شکل ناهمواری های کنونی است.

جامعه‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.

تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد، از نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی نیست، بلکه از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

۱۹۲. گزینه ۳ درست است.

در دیدگاه شباهت جهان‌های اجتماعی یا طولی، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند، بعضی از آنها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

۱۹۳. گزینه ۳ درست است.

- منظور از جهان متجدد، غرب بعد از رنسانس است.

- جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

- فرهنگ اساطیری، مانع شکوفایی فطرت آدمی می‌شود.

- انسان در فرهنگ معنوی از محدوده مرزهای این جهان عبور کرده، چهره‌ای آسمانی و ملکوتی پیدا می‌کند.

۱۹۴. گزینه ۱ درست است.

- فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند. حقوق و تکالیف، به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

- رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را گسترش عقلانیت ابزاری می‌گویند.

۱۹۵. گزینه ۴ درست است.

علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره حق و باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی داوری کند.

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند. از نظر این جوامع عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آنها را بشناسیم و برای داوری درباره درست و غلط بودن یا حق و باطل بودن آنها راهی نداریم.

۱۹۷. گزینه ۱ درست است.

فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌های اجتماعی نمی‌تواند برخی ویژگی‌ها را داشته باشد. مانند ایرانی بودن.

۱۹۸. گزینه ۲ درست است.

روستایی: انتسابی، اجتماعی و ثابت

گندمگون: انتسابی، فردی و ثابت

راستگو: متغیر، اکتسابی و فردی

۱۹۹. گزینه ۳ درست است.

در این دیدگاه تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آنهاست. دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است. دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است. دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

۲۰۰. گزینه ۱ درست است.

این دیدگاه در تقابل با رویکرد اول، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هر گونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

۲۰۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارات نادرست:

عبارت دوم: دانش عمومی، برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است.
عبارت سوم: کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد.
عبارت پنجم: پدیده‌های طبیعی، موضوع علوم طبیعی و موجودات زنده، موضوع علوم زیستی هستند.

۲۰۲. گزینه ۴ درست است.

موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند.

۲۰۳. گزینه ۴ درست است.

علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را نیز دارند. علوم اجتماعی، درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آنها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند. از این رو، علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردارند.

۲۰۴. گزینه ۲ درست است.

فوائد علوم طبیعی عبارتند از:

- شناخت طبیعت و قوانین آن
- پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت
- رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت

۲۰۵. گزینه ۱ درست است.

علمی که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازد، علوم تفهیمی نامیده می‌شوند.

فلسفه و منطق

۲۰۶. گزینه ۱ درست است.

وقتی از مفاهیمی که با تعریف شده رابطه عام و خاص من‌وجه دارند، در تعریفمان استفاده می‌کنیم، این تعریف نه جامع می‌شود نه مانع. مانند سفید بودن در تعریف لباس. همه لباس‌ها سفید نیستند (جامع نیست) همه سفیدها هم لباس نیستند. (مانع نیست). درس ۴ صفحه ۳۴ و ۳۵

۲۰۷. گزینه ۳ درست است.

در بقیه گزینه‌ها تعریف به مصداق وجود دارد. در گزینه ۳ فقط تعریف مفهومی است. درس ۴ صفحه ۳۰ و ۳۱

۲۰۸. گزینه ۲ درست است.

در تعریف مفهومی باید از ویژگی‌های مرتبط با آن به تعریف شیء بپردازیم. متوازی‌الاضلاع اساساً شکل است و تعریف به خط کاملاً با آن بی‌ربط و غیر مرتبط است. درس ۴ صفحه ۳۱

۲۰۹. گزینه ۴ درست است.

وقتی صحبت از موارد می‌شود، استقرای تمثیلی کنار می‌رود. (رد گزینه ۲) یکی از تفاوت‌های استقرای تعمیمی با استنتاج بهترین تبیین در این است که در استنتاج بعد از طرح فرضیه‌ها و احتمالات متفاوت، یکی را انتخاب می‌کنیم و بقیه موارد را

کنار می‌گذاریم. درس ۵ صفحه ۴۵ تا ۴۹

۲۱۰. گزینه ۴ درست است.

عبارت صورت سوال بر گوشه‌گیری و به حداقل رساندن ارتباط با مردم و جامعه اشاره دارد. شعر موجود در گزینه ۴ برعکس به همراه بودن با اجتماع و برطرف نمودن مشکلات و سختی‌ها به صورت جمعی اشاره دارد. درس ۵ صفحه ۴۴

۲۱۱. گزینه ۱ درست است.

هنگامی که شرایط استقراء را به‌درستی رعایت نکنیم، دچار مغالطه تعمیم شتابزده می‌شویم. این مدیر در واقع دچار این مغالطه شده که ما هم با به‌کار بردن این ضرب‌المثل سعی می‌کنیم به این مغالطه گرفتار نشویم. درس ۵ صفحه ۴۷

۲۱۲. گزینه ۴ درست است.

سه اصل علیت، سنخیت و وجوب مانند اضلاع یک مثلث با هم هستند، که در هر رابطه علی - معلولی می‌توان آنها را یافت. در نتیجه این شعر به هر سه عبارت گزینه ۱ تا ۳ می‌تواند اشاره کند. درس ۳ صفحه ۱۷ تا ۱۹

۲۱۳. گزینه ۳ درست است.

یکی از راه‌های اثبات مغایرت مفهوم وجود و ماهیت این است که اگر این دو عین هم بودند به صرف تصور یک ماهیتی مانند «اسب تک شاخ» وجودش هم محقق می‌شد، در حالی که یقین پیدا کرده‌ایم این اتفاق نمی‌افتد. درس ۱ صفحه ۴ و ۵

۲۱۴. گزینه ۴ درست است.

کودک وقتی با اشاره حسی این و آن از چپستی حیوانات می‌پرسد، بدین معنی است که هم اصل وجود آنها را پذیرفته است و هم درک کرده است که ماهیت این حیوان مثلاً فیل با حیوان بعدی که پلنگ است، متفاوت است. درس ۱ صفحه ۳

۲۱۵. گزینه ۱ درست است.

در گزینه‌های ۲ تا ۴ رابطه بین موضوع و محمول وجوبی است. زیرا محمول جزء ویژگی‌های ذاتی موضوع می‌باشد و محال است که موضوع این محمول را نپذیرد. در عبارت گزینه اول این رابطه امکانی است. درس ۲ صفحه ۱۰ و ۱۱

۲۱۶. گزینه ۲ درست است.

وجود و ماهیت فقط به لحاظ مفهومی متفاوت هستند ولی در عالم خارج بر یک شیء یگانه واحد صدق می‌کنند. درس ۱ صفحه ۴ و ۵

۲۱۷. گزینه ۱ درست است.

آنچه از موجودات در دنیای ممکنات مشاهده می‌شود واجب‌الوجود بالغیر است. یعنی از حالت امکانی خارج شده است. (رد گزینه ۲ و ۳) هر ماهیتی ذاتاً ممکن‌الوجود است و حالت ممکن‌الوجود بالغیر اساساً فرض نمی‌شود. درس ۲ صفحه ۱۱ و ۱۲

۲۱۸. گزینه ۳ درست است.

این که اساساً ازدهای هفت سری وجود دارد یا خیر مورد بحث ما نیست. بلکه بحث بر سر این است که اگر ازدهای هفت سری وجود داشته باشد هفت سر بودن برایش ضروری است. درس ۲ صفحه ۱۰ و ۱۱

۲۱۹. گزینه ۲ درست است.

چهارضلعی بودن دایره ممتنع الوجود بالذات است. در نتیجه نمی‌تواند ممکن‌الوجود باشد. درس ۲ صفحه ۱۱

۲۲۰. گزینه ۴ درست است.

موجودات با توجه به ماهیتشان و به حسب ذاتشان ممکن‌الوجود هستند ولی وقتی ماهیتی در عالم هستی مشاهده می‌شود یعنی از حالت امکانی خارج شده و واجب‌الوجود بالغیر شده است. درس ۲ صفحه ۱۱

روان‌شناسی

۲۲۱. گزینه ۱ درست است.

همه نظریه‌های علمی در دو سطح مذکور به یک اندازه رشد نکردند؛ زیرا ساختار ظاهری برخی نظریه‌ها در زمان ارائه، قابل بررسی تجربی نیست. این موضوع در همه علوم مشهود است؛ چنان که در روان‌شناسی هم برخی نظریه‌ها، پشتوانه تجربی قوی ندارند.

۲۲۲. گزینه ۲ درست است.

واژه تبیین، به بیان چرایی آن پدیده اشاره دارد در حالی که واژه توصیف به چستی مربوط می‌شود. حافظه یعنی قدرت یادآوری و بازشناسی خاطرات گذشته. (این عبارات توصیف است)

۲۲۳. گزینه ۱ درست است.

شیوه‌های مبتنی بر سیر و سلوک و روش‌های شهودی: مهم‌ترین ویژگی این شیوه، شخصی و غیر قابل تعمیم بودن آن روش‌ها است.

۲۲۴. گزینه ۴ درست است.

فرایندهای ذهنی را به واسطه نتایجی که در بردارد استنباط می‌کنیم. به عنوان مثال شما بیست اسلاید به دوستتان ارائه می‌کنید. بعد از ارائه همه تصاویر از او می‌خواهید تا با نشان دادن تصادفی اسلاید هفتم و اسلاید هشتم را به شما نشان دهد. در این مثال پاسخ موفقیت آمیز فرد نشان‌دهنده حافظه است که از جمله فرایندهای ذهنی است که به صورت مستقیم قابل مشاهده نیست.

۲۲۵. گزینه ۱ درست است.

مسائلی را که با کمک مشاهده مستقیم امکان‌پذیر نیست، می‌توان با استفاده از پرسش‌نامه‌ها مطالعه کرد. در این حالت، محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد.

۲۲۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: هر گاه پردازش صرفاً بر ویژگی‌های حسی، مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه داشته باشد، پردازش ادراکی است.

گزینه ۲: هر چه پردازش ما مبتنی بر مفهوم باشد، شناخت شکل گرفته، پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود.

گزینه ۴: در پردازش مفهومی، پردازش علاوه بر ویژگی‌های حسی تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی قرار دارد.

۲۲۷. گزینه ۴ درست است.

- هوش، عددی است که با آزمون سازگاری به دست می‌آید.

ویژگی دیگر در روش علمی، تکرارپذیری است، یافته‌های به دست آمده از روش علمی، خصوصی و شخصی نیست، بلکه هر فردی، در صورت رعایت ضوابط علمی، می‌تواند یافته‌های دیگران را تکرار کند.

۲۲۸. گزینه ۲ درست است.

- شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی را فراخنای زندگی می‌گویند.

- عوامل وراثتی، ایجادکننده صفاتی‌اند که از قبل در فرد نهفته است.

۲۲۹. گزینه ۱ درست است.

حل مسائل از جنبه‌های شناختی رشد انسان به حساب می‌آید.

۲۳۰. گزینه ۳ درست است.

یکی از عوامل زیستی مؤثر بر رشد وراثت است. عوامل وراثتی، ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است.

۲۳۱. گزینه ۴ درست است.

یکی از تغییرات شناختی، فرضیه‌سازی در نوجوانان است. برای اولین بار در این دوره، تفکر فرضی شکل می‌گیرد.

۲۳۲. گزینه ۴ درست است.

ترس از غریبه در ۸ ماهگی اتفاق می‌افتد.

۲۳۳. گزینه ۳ درست است.

رشد هیجانی در انسان نسبت به حیوانات، به دلیل آگاهی بیشتر و برقراری تعامل با محیط بازتر و متنوع‌تر، رشد یافته‌تر است.

۲۳۴. گزینه ۳ درست است.

برخی رفتارهای اجتماعی کودک:

کودکان در دوره دبستان با یکدیگر بازی‌های گروهی می‌کنند، و علاقه خاصی به بازی با هم‌جنسان خود دارند. جمله معروف آنها (دخترها با دخترها و پسرها با پسرها) را همگی شنیده‌ایم. (جدول ۲-۲ صفحه ۵۱ کتاب درسی)

۲۳۵. گزینه ۱ درست است.

- بسیاری از توانمندی‌های جسمانی و شناختی به موازات افزایش سن در کودکان از طرق مختلف به یادگیری نیاز دارد.